

Jacek Moszczyński, Eleonora Kaszewska

Kolonia Wola Branicka, st. 2, gm.
Zgierz, woj. łódzkie, AZP 62-52/-

Informator Archeologiczny : badania 30, 166-167

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

	<p>europiejskiej zespołu urządzeń związanych ze wstępną obróbką lnu (moczenie). Koncentrują się one głównie w rejonie płytkiego zagłębienia, które pierwotnie było naturalnym zbiornikiem wodnym. W dnie zbiornika, a także na jego obrzeżu, wykopane zostały obszerne jamy o ściankach wzmocnionych konstrukcjami drewnianymi. Ich dolne partie, posadowione poniżej lustra wody, są doskonale zachowane. Mają one różną formę: kolistych koszy (o średnicy 120–180 cm), wyplatanych z gałęzi na szkielecie z kółków lub żerdzi; czworobocznych skrzyń, szalowanych pionowymi dranicami lub łączonymi na zrzęb; owalnych pojemników z kory. Na dnie zbiornika oraz w wypełniskach obiektów zalegały liczne kamienie i luźne belki, z których część interpretować należy jako obciążenie moczonej tu słomy lnianej. Ponadto w jednym z obiektów wystąpiły torebki nasienne i łodygi lnu. Znaleździło to – jedno z niewielu znanych z tego okresu – stanowi zarazem koronną przesłankę podbudowującą tezę o sugerowanym powyżej przeznaczeniu odkrytych urządzeń (niekoniecznie wszystkich). Badania będą kontynuowane.</p>
Kiszkowo, st. 37 (GAZ 251), gm. <i>loco</i> , woj. poznańskie	patrz: neolit
KŁUDNO, st. 3, gm. Wieniawa, woj. radomskie, AZP 75-65/-	<ul style="list-style-type: none"> • osada kultury łużyckiej (V okres epoki brązu – wczesna epoka żelaza) • osada kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski) <p>Ratownicze badania wykopaliskowe wyprzedzające budowę zbiornika wodnego „Domańców”, przeprowadzone w dniach od 3 do 10 października przez mgr Joannę Borowską (Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań.</p> <p>Stanowisko zostało odkryte w latach 70. podczas badań powierzchniowych. W sezonie 1996 założono wykop (5 x 20 m) w odległości 140 m na północny zachód od ujścia rzeki Jabłonicy do rzeki Szabasówki, która jest dopływem Radomki. Przebadano powierzchnię 100 m² (głębokość nawarstwień 0,4 m).</p> <p>Odkryto 7 obiektów oraz bogatą w zabytki warstwę kulturową, która najwyraźniej widoczna była w południowej części wykopu. W warstwie tej natrafiono na bardzo dużą ilość polepy i ceramiki, którą w większości, wedle wstępnych ocen, datować można na młodszy okres przedrzymski. Poniżej poziomu warstwy kulturowej, w obiektach oraz wokół nich, występowała zarówno ceramika przeworska z młodszego okresu przedrzymskiego, jak również charakterystyczna dla kultury łużyckiej z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza. Znaleździł m.in. jedno prawie kompletne naczynie gliniane oraz fragment ceramiki zdobiony odciśnięciem torowanym.</p> <p>Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ w Radomiu. Badania nie będą kontynuowane.</p>
Kobielice, st. 1, gm. Zakrzewo, woj. wrocławskie	patrz: neolit
Kolonja Ogródek, st. 4a, gm. Grębków, woj. siedleckie	patrz: wczesna epoka żelaza
Kolonja Toporzyszczewo, st. 4, gm. Bądkowo, woj. wrocławskie	patrz: wczesna epoka żelaza
KOLONIA WOLA BRANICKA, st. 2, gm. Zgierz, woj. łódzkie, AZP 62-52/-	<ul style="list-style-type: none"> • osada kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich) <p>Ratownicze badania wykopaliskowe, w związku z planowaną melioracją i zalesianiem terenu stanowiska, przeprowadzone przez mgr. Jacka Moszczyńskiego (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi). Konsultacja naukowa mgr Eleonora Kaszewska. Finansowane przez PSOZ, Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi i Urząd Miasta Łodzi. Szósty sezon badań. Założono 2 wykopy o wymiarach 60 x 10 i 50 x 5 m w części wschodniej osady. Łącznie przebadano powierzchnię około 850 m².</p>

Odkryto rozległą warstwę rumoszu, składającego się z warstw polepy i kamieni. Była ona związana z budynkami naziemnymi, o czym świadczą m.in. ślady po słupach. Wystąpiły w niej liczne fragmenty ceramiki lepionej ręcznie i toczonej, poza tym odkryto radlicę żelazną i krój radła, liczne fragmenty nieokreślonych przedmiotów żelaznych, gładziki kamienne i osetki. Duże obiekty naziemne należą do typowych na tym stanowisku budynków o konstrukcji słupowej i ścianach plecionkowych, wylepionych gliną. Odkryto także kilka palenisk – jedno z nich znajdowało się pod warstwą mulów utworzonych przez cykliczne wylewy rzeki. Interesującym obiektem jest kolejna, czwarta studnia (obiekt 63). W przeciwieństwie do innych tego typu obiektów na stanowisku, nie zachowała się w niej drewniana cembrowina. Na podstawie odkrytych śladów można przypuszczać, że była to studnia z okrągłą cembrowiną, wzmocnioną w części dolnej dużymi kamieniami. Znalezione w niej miseczkę glinianą z uchwytem, która być może pełniła rolę czerpaka. Można przypuszczać, że w wykopie 60 x 10 m odkryto część osady datowaną na koniec III i pierwszą połowę IV w. Natomiast w wykopie drugim znaleziono starszą część osady (zniszczonej wskutek pożaru), datowaną na około połowę III w.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania powinny być kontynuowane.

KOSZANOWO, st. 4
(GAZ 105),
gm. Pniewy,
woj. poznańskie,
AZP 50-22/2

- osada kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich)
- osada wczesnośredniowieczna

Ratownicze badania wykopaliskowe na trasie gazociągu tranzytowego Rosja-Niemcy, przeprowadzone przez mgr. Artura Sobuckiego (Ośrodek Naukowo-Konserwatorski PKZ spółka z o.o. w Poznaniu). Finansowane przez EuRoPol Gaz SA w Warszawie.

Założono wykop o wymiarach 175 x 13 m. Łącznie przebadano powierzchnię 2275 m².

Odkryto: 7 półziemianek, 11 palenisk, 12 dołków posłupowych, 3 piece, 5 jam wapiennych, 4 jamy osadowe, 2 półziemianki, 7 jam i obiekty o nieokreślonej funkcji. Ogółem pozyskano 811 fragmentów ceramiki, 47 grudek polepy, 2 krzemienie, 21 przedmiotów kamiennych i 8 przedmiotów metalowych.

Materiały i dokumentacja przechowywane są czasowo w Ośrodku Naukowo-Konserwatorskim PKZ sp. z o.o. w Poznaniu.

Badania zakończono do czasu budowy drugiej nitki gazociągu.

KOWALEWKO, st. 12,
gm. Oborniki,
woj. poznańskie,
AZP 49-26/46

- osada kultury ceramiki wstęgowej (neolit)
- cmentarzysko kultury ceramiki sznurowej (neolit)
- osada kultury lużyckiej (środkowa i późna epoka brązu)
- cmentarzysko birytualne kultury wielbarskiej (okres wpływów rzymskich)

Ratownicze badania wykopaliskowe na trasie gazociągu tranzytowego Rosja-Niemcy, przeprowadzone w dniach od 28 sierpnia do 17 października przez mgr. Tomasza Skorupkę (Muzeum Archeologiczne w Poznaniu). Finansowane przez EuRoPol Gaz SA i Urząd Wojewódzki w Poznaniu. Drugi sezon badań.

W sezonie 1996 poszerzono teren zbadany w 1995 r. (400 x 13 m) o 15 m w kierunku południowym na długości 100 m. Przebadano powierzchnię 1500 m².

Odsłonięto kolejne obiekty odkrytej w 1995 r. osady kultury ceramiki wstęgowej rytej: 2 półziemianki, palenisko oraz 10 jam lub dołków posłupowych (prawdopodobnie należących do tej kultury). Z obiektów tych pozyskano kilkaset fragmentów ceramiki, polepę, kości zwierzęce oraz fragment toporka kamiennego. Niewątpliwie najciekawszym obiektem, nie należącym do wielkiej nekropolii wielbarskiej, był jednostkowy grób zaliczony do kultury ceramiki sznurowej. Był to grób płaski, o obrządku szkieletowym. Szkielet dziecka (zachowały się tylko zęby) ułożony w pozycji prawdopodobnie skurczonej, orientowany na osi południe-północ, znajdował się w bardzo regularnej obstawie kamiennego kształtu prostokątnego. Jednym wyposażeniem był doskonale zachowany pucharek gliniany. Znaleźiska tego typu należą do rzadkości i praktycznie nie występują na terenie północnej Wielkopolski. Odkryto kolejne obiekty kultury lużyckiej – 3 jamy gospodarcze, w wypełnisku których znajdowały się głównie fragmenty ceramiki, datowane na lata 1200–800 p.n.e. Natrafiono na kolejne 134 groby cmentarzyska kultury wielbarskiej: szkieletowe – 80, ciepłopalne popielnicowe – 47 i bezpo-